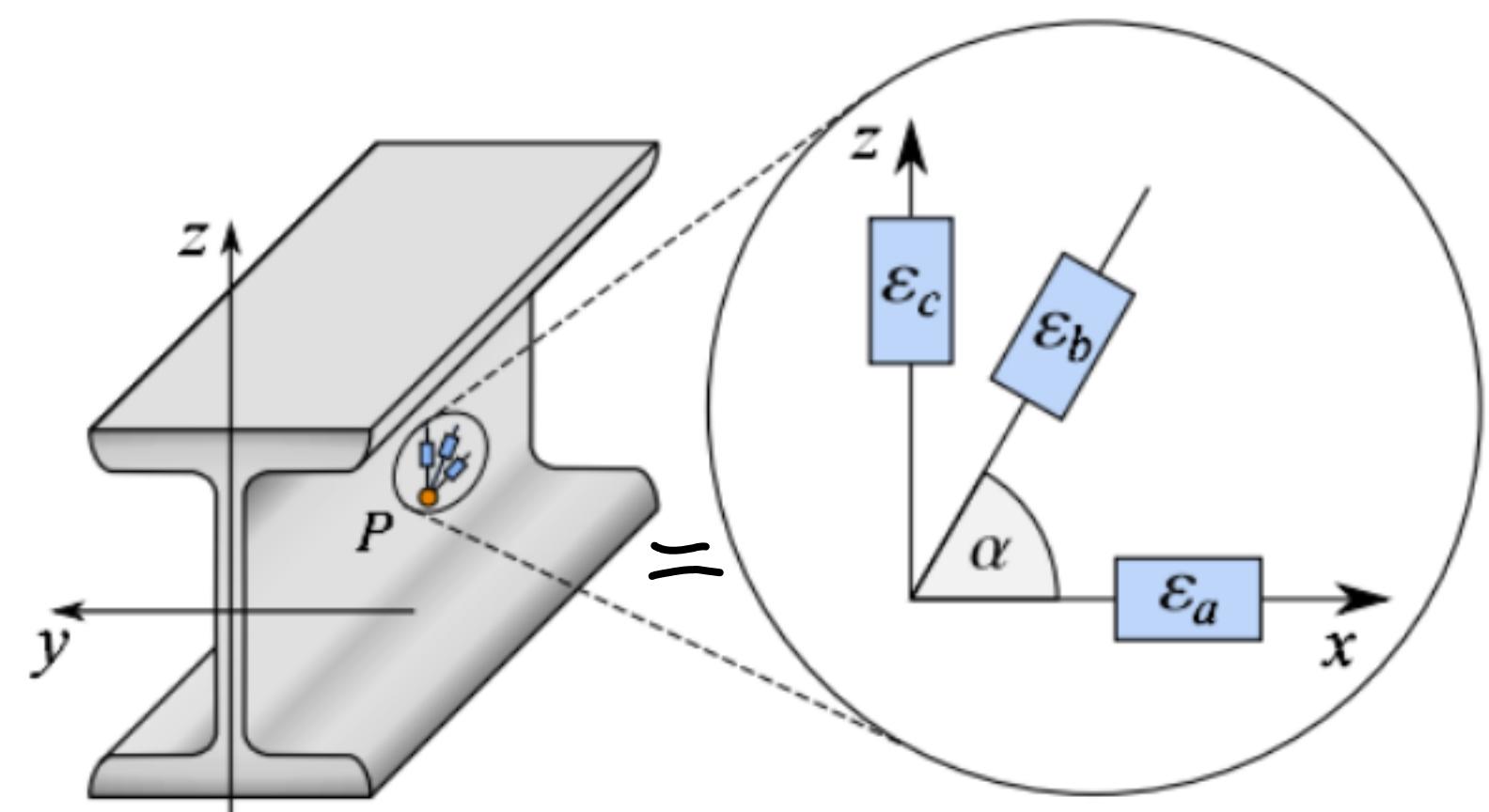
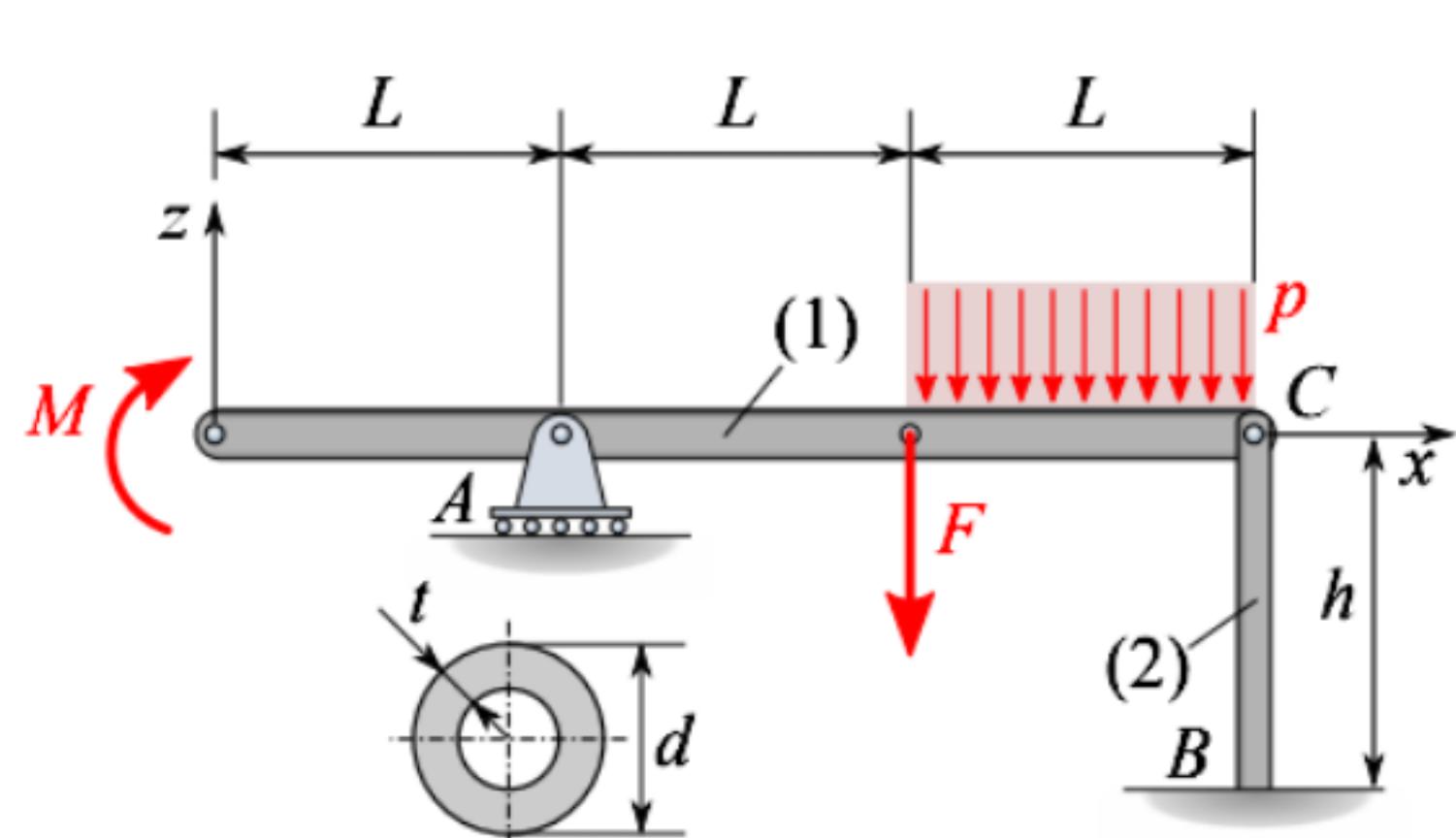

Feladatkitűzés

Az ábrán vázolt szerkezet két rúdra csuklósan kapcsolódik, anyaguk homogén, izotrop, lineárisan rugalmas (rugalmassági modulusz: $E = 210 \text{ GPa}$; Poisson-tényező: $\nu = 0,3$). Az (1)-es rúd keresztmetszete az ábrán látható I-szelvény (I-80-MSZ-325), míg a (2)-es rúdé d külső átmérőjű körgyűrű.

Adatok

$L [\text{m}]$	$h [\text{m}]$	$d [\text{mm}]$	$F [\text{kN}]$	$M [\text{kNm}]$	$p [\text{kN/m}]$	$\varepsilon_a [10^{-4}]$	$\varepsilon_b [10^{-4}]$	$\varepsilon_c [10^{-4}]$	$\alpha [^\circ]$
1.50	2.50	58	4	2	1.75	-5.20	-4.50	3	45

(Rész)eredmények

$A_z [\text{kN}]$	$x_{\max} [\text{m}]$	$w_{\max} [\text{mm}]$	$t_{\min} [\text{mm}]$	$\varepsilon_y [10^{-4}]$	$\gamma_{xz} [10^{-4}]$	$\sigma_x [\text{MPa}]$
7,98958	0	69,699	2,5	0,943	-6,8	-99,237
$\sigma_z [\text{MPa}]$	$\tau_{xz} [\text{MPa}]$	$\sigma_1 [\text{MPa}]$	$\sigma_2 [\text{MPa}]$	$\sigma_3 [\text{MPa}]$	$\Delta\sigma_e [\text{MPa}]$	$u_d [\text{J/cm}^3]$
33,237	-54,923	53,041	0	-779,041	19,445	0,048

$e_{1x} [-]$	$e_{1y} [-]$	$e_{1z} [-]$	$e_{2x} [-]$	$e_{2y} [-]$	$e_{2z} [-]$	$e_{3x} [-]$	$e_{3y} [-]$	$e_{3z} [-]$
0,3393	0	-0,941	0	1	0	0,941	0	0,3393

Pontozás

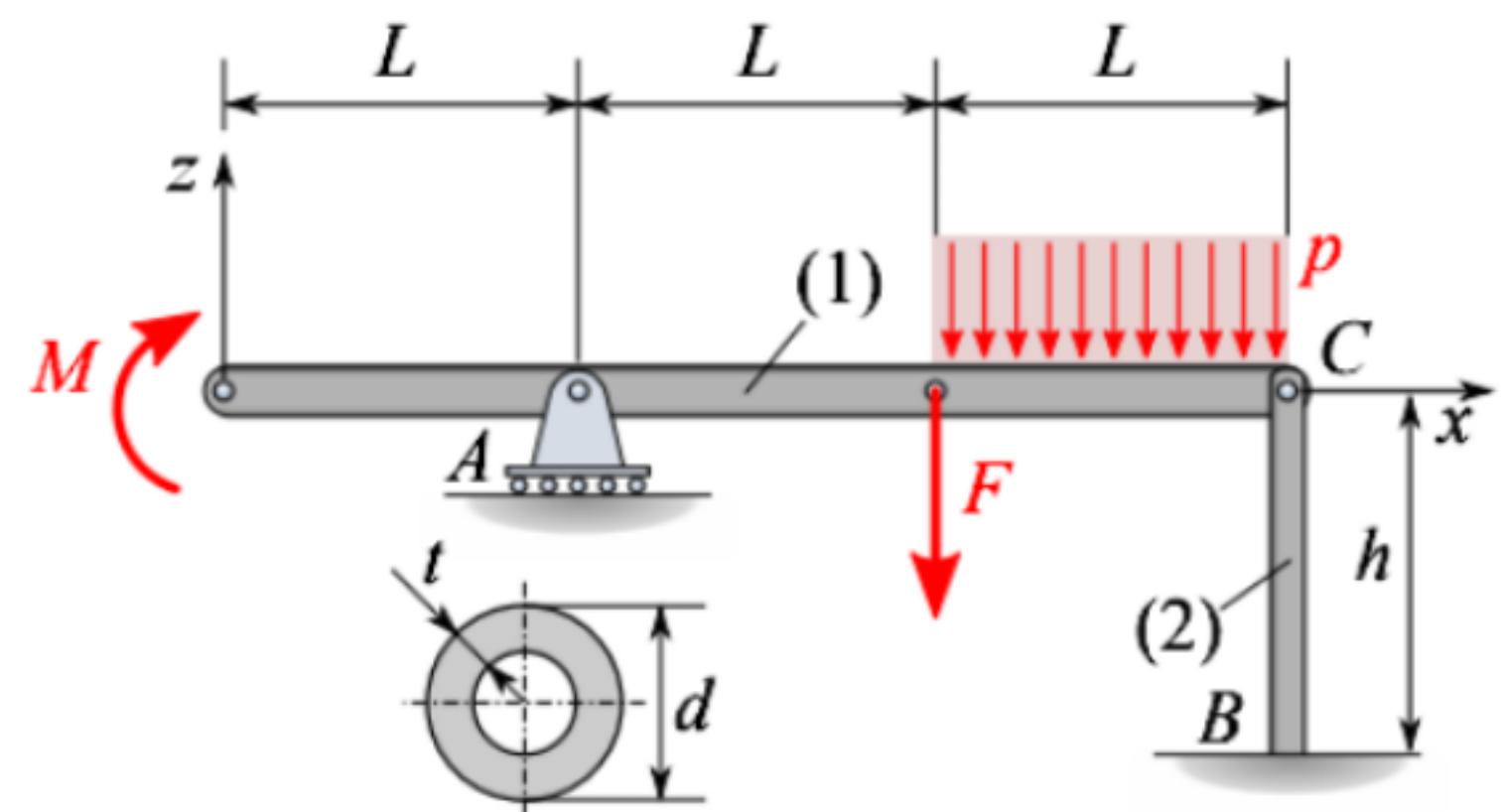
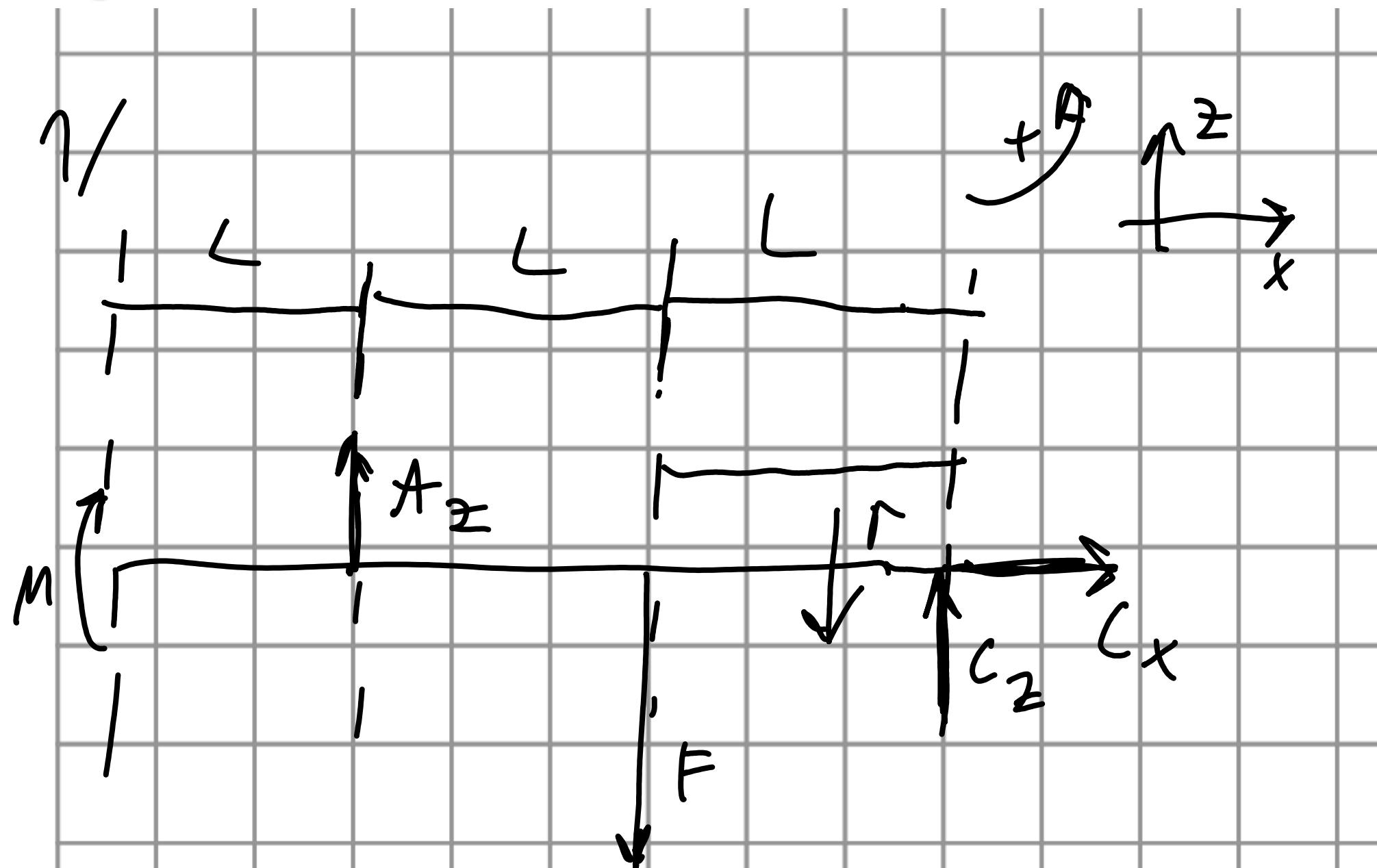
Minimumfeladat	Feladatok							Dokumentáció	Összesen
	2.	3.	4.	5.	6.	7.			
	/5	/3	/4	/4	/2	/2		/5	/25

1. Készítsen léptékhelyes ábrát a szerkezetről! Rajzolja meg a rudak szabadtest ábráit, majd ezek alapján határozza meg az A és B kényszerekben ébredő reakció komponenseket, valamint a rudak közt a C pontban átadódó erőket! – **Minimumfeladat**
2. Határozza meg az (1)-es rúd $w(x)$ lehajlásfüggvényét a rugalmas szál differenciálegyenletének felhasználásával, amennyiben a (2)-es rúd hosszváltozásától eltekintünk:
  - Szerkessze meg a hajlítónyomatéki igénybevételi függvényt (parabolaívek esetén az érintőket is)!
  - Írja fel a rugalmas szál differenciálegyenletét és a megoldáshoz szükséges peremfeltételeket, majd a jellegzetes értékek feltüntetésével ábrázolja a kapott lehajlás- és szögfordulásfüggvényt. A szabványos I-szelvény y -tengelyre számított másodrendű nyomatéka $I_y = 77,8 \text{ cm}^4$!
  - Adja meg az abszolút értelemben maximális elmozdulás $x_{\max}$ helyét és $w_{\max}$ előjelhelyes értékét!
3. Méretezze a (2)-es rudat kihajlásra:
  - Rajzolja meg a (2)-es rúdra jellemző σ_{kr} kritikus feszültség – λ karcsúság diagramot a jellegzetes értékek feltüntetésével, ha a folyáshatár $\sigma_F = 240 \text{ MPa}$, $\lambda_0 = 105$, valamint a Tetmajer-egyenes képlete $\sigma_{kr} = 308 - 1,14\lambda \text{ MPa}$.
  - Adja meg a $t_{\min}$ minimális falvastagságot tized mm-re kerekítve, hogy a (2)-es rúd háromszoros biztonsággal megfeleljen kihajlásra! Mekkora lesz ekkor a λ karcsúság?

Egy másik, ismeretlen terhelési esetben az (1)-es rúd alakváltozási állapotát vizsgáljuk az I-szelvény gerincére az ábrán látható módön felhelyezett nyúlásmérő bélyegekből álló "rozetta" segítségével. A vizsgált, terheletlen felületen az ε_a , ε_b és ε_c fajlagos nyúlásokat mérjük.

4. Értékelje ki a nyúlásmérés eredményét:
  - Határozza meg az ε alakváltozási tenzor mátrixát a P pontbeli x - y - z koordináta rendszerben! Adja meg a vizsgált P pontban a $\Delta V/V$ fajlagos térfogatváltozás értékét!
  - A Hooke-törvény segítségével adja meg a σ feszültségi tenzor mátrixát (az x - y - z koordináta rendszerben), valamint adja meg a skalár invariánsai értékét! Ábrázolja a feszültségi állapotot feszültségi kiskockán!
5. Határozza meg a főfeszültségeket és a főirányokat a Mohr-féle feszültségi kördiagram szerkesztésével! Adja meg a főirányok $\mathbf{e}_1$, $\mathbf{e}_2$, $\mathbf{e}_3$ egységvektorait úgy, hogy jobbsodrású rendszert alkossanak és az e_{1x} komponens ne legyen negatív értékű! Ellenőrizze számítását, sajáterék-sajátvektor számítással!
6. Számítsa ki a P pontbeli feszültségi állapothoz tartozó σ_e^{Mohr} Mohr-féle, valamint a σ_e^{HMH} HMH-féle egyenértékű feszültségeket! Adja meg a két elmélet $\Delta\sigma_e = \sigma_e^{\text{Mohr}} - \sigma_e^{\text{HMH}}$ abszolút eltérését!
7. Számítsa ki a P pontbeli u alakváltozási energiasűrűség értékét! Adja meg ennek az u_h térfogatváltozásra, és az u_d alaktörzulásra forduló részét!

- I. Készítsen léptékhelyes ábrát a szerkezetről! Rajzolja meg a rudak szabadtest ábráit, majd ezek alapján határozza meg az A és B kényszerekben ébredő reakció komponenseket, valamint a rudak között a C pontban átadódó erőket! – **Minimumfeladat**

1/:

$$(1) \sum F_x := 0 = C_x \Rightarrow C_x = 0$$

$$(2) \sum F_z := 0 = A_z - F - \uparrow \cdot L + C_z$$

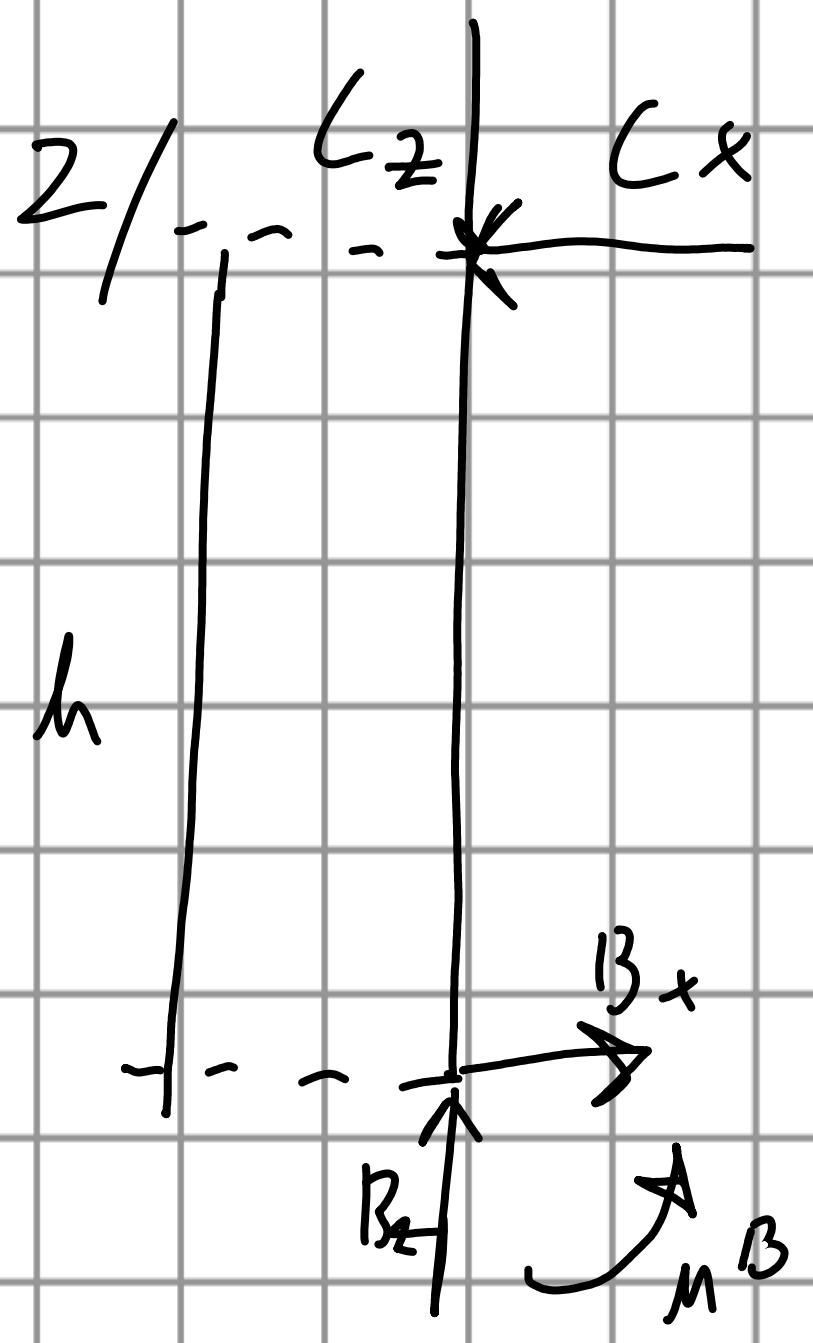
$$(3) \sum M^+ := 0 = -M - F(L) - pL\left(\frac{3}{2}L\right) + C_z(2L)$$

$$(3) \Rightarrow C_z = \frac{M + FL + \frac{3}{2}pL^2}{2L}$$

$$\left(= \frac{445}{96}\right) = 4,63542 \text{ [kN]}$$

$$(2) \Rightarrow A_z = F + r \cdot L - C_z$$

$$\left(= \frac{197}{96}\right) = 1,98958 \text{ [kN]}$$

2/:

$$(4) \sum F_x := 0 = -Cx + Bx$$

$$(5) \sum F_z := 0 = Bz - Cz$$

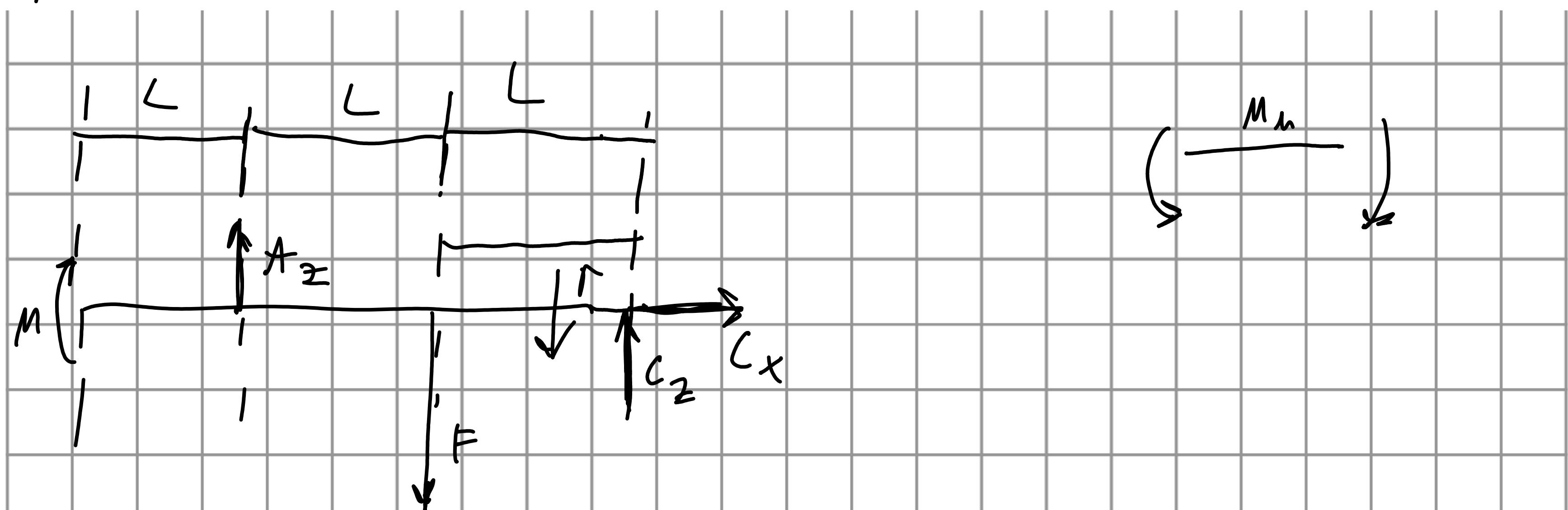
$$(6) \sum M_B^B := 0 = Cx \cdot h$$

$$(4) \Rightarrow Bx = Cx = 0$$

$$(5) \Rightarrow Bz = Cz = 4,63542 [kN]$$

2. Határozza meg az (1)-es rúd $w(x)$ lehajlásfüggvényét a rugalmas szál differenciálegyenletének felhasználásával, amennyiben a (2)-es rúd hosszváltozásától eltekintünk:

- a) • Szerkessze meg a hajlítónyomatéki igénybevételi függvényt (parabolaívek esetén az érintőket is)!
- b) • Írja fel a rugalmas szál differenciálegyenletét és a megoldáshoz szükséges peremfeltételeket, majd a jellegzetes értékek feltüntetésével ábrázolja a kapott lehajlás- és szögelfordulásfüggvényt. A szabványos I-szelvény y -tengelyre számított másodrendű nyomatéka $I_y = 77,8 \text{ cm}^4$!
- c) • Adja meg az abszolút értelemben maximális elmozdulás $x_{\max}$ helyét és $w_{\max}$ előjelhelyes értékét!

a)

	$0 < x < L$	$L < x < 2L$	$2L < x < 3L$
$M_h(x)$	$-M$	$-M - A_z \cdot (x-L)$	$-M - A_z(L) + F(x-2L) + r \frac{(x-2L)^2}{2}$
	$-M$	$-M - A_z(x-L)$	$-M - t_z(L) + F(x-2L) + r \frac{(x-2L)^2}{2}$

$$M_{h_1}(x) = -M$$

$$M_{h_2}(x) = -M - A_z(x-L) + r \frac{(3L-x)^2}{2} + t_z(3L-x)$$

$$M_{h_3}(x) = -M - A_z(L) + F(x-2L) + r \frac{(x-2L)^2}{2}$$

$$M_{h_2}(x) = -M - A_z(x-L)$$

$$M_{h_3}(x) = -M - A_z(L) + F(x-2L) + r \frac{(x-2L)^2}{2}$$

- h) • Írja fel a rugalmas szál differenciálegyenletét és a megoldáshoz szükséges peremfeltételeket, majd a jellegzetes értékek feltüntetésével ábrázolja a kapott lehajlás- és szögelfordulásfüggvényt. A szabványos I-szelvény y -tengelyre számított másodrendű nyomatéka $I_y = 77,8 \text{ cm}^4$!

$$M = 2 [kNm]$$

$$= 2 \cdot 10^3 [N]$$

$$A_z = 7,98958 [LN]$$

$$= 7989,58 [N]$$

$$F = 4 [LN] = 4 \cdot 10^3 [N]$$

$$r = 1,75 [kN/m] = 1750 [N/m]$$

$$I = I_y = 77,8 [\text{cm}^4] = 7,78 \cdot 10^{-7} [\text{m}^4]$$

$$E = 210 [GPa] = 2,1 \cdot 10^{11} [Pa]$$

$$IE = 163380 [Nm^2]$$

$$w_i''(x) = \frac{-M h_i(x)}{IE}$$

$$w_1''(x) = \frac{M}{IE} = 0,0122414 //$$

$$w_2''(x) = \frac{M + A_z(x-L)}{IE} = -0,00602503 + 0,0121776 x //$$

$$w_3''(x) = \left[-r \frac{(3L-x)^2}{2} + C_z(3L-x) \right] / IE$$

$$= -0,00535567x^2 + 0,0198285x + 0,012229 //$$

Peremeltetételek:

$$(1) W_1(L) = 0$$

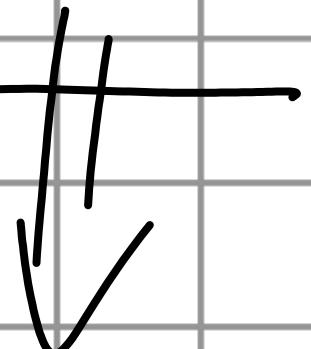
$$(2) W_2(L) = 0$$

$$(3) W_3(3L) = 0$$

$$(4) W_1'(L) = W_2'(L)$$

$$(5) W_2'(2L) = W_3'(2L)$$

$$(6) W_2(2L) = W_3(2L)$$

$$c_1 = -0,049647$$

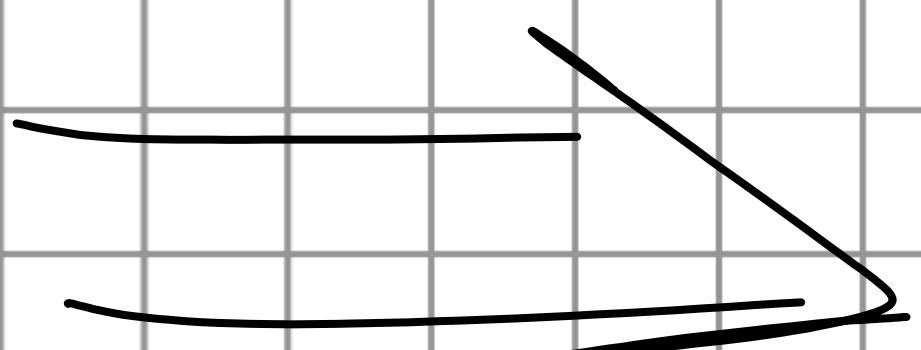
$$c_2 = 0,9606989$$

$$c_3 = -0,0359472$$

$$c_4 = 0,053849$$

$$c_5 = 0,0970194$$

$$c_6 = 0,727372$$

$$w_1(0) = 0,0606989$$

$$w_1(L) = 0$$

$$w_2(L) = 0$$

$$w_2(2L) = -0,0263059$$

$$w_3(2L) = -0,0263059$$

$$w_3(3L) = 0$$

$$\overbrace{\quad\quad\quad}^{w_{max} = 0,06 [m] = 60 [mm]}$$

$$x_{max} = 0 [m]$$

$$\underline{f_i(x) = w_i'(x)}$$

$$f_1(0) = -0,049647$$

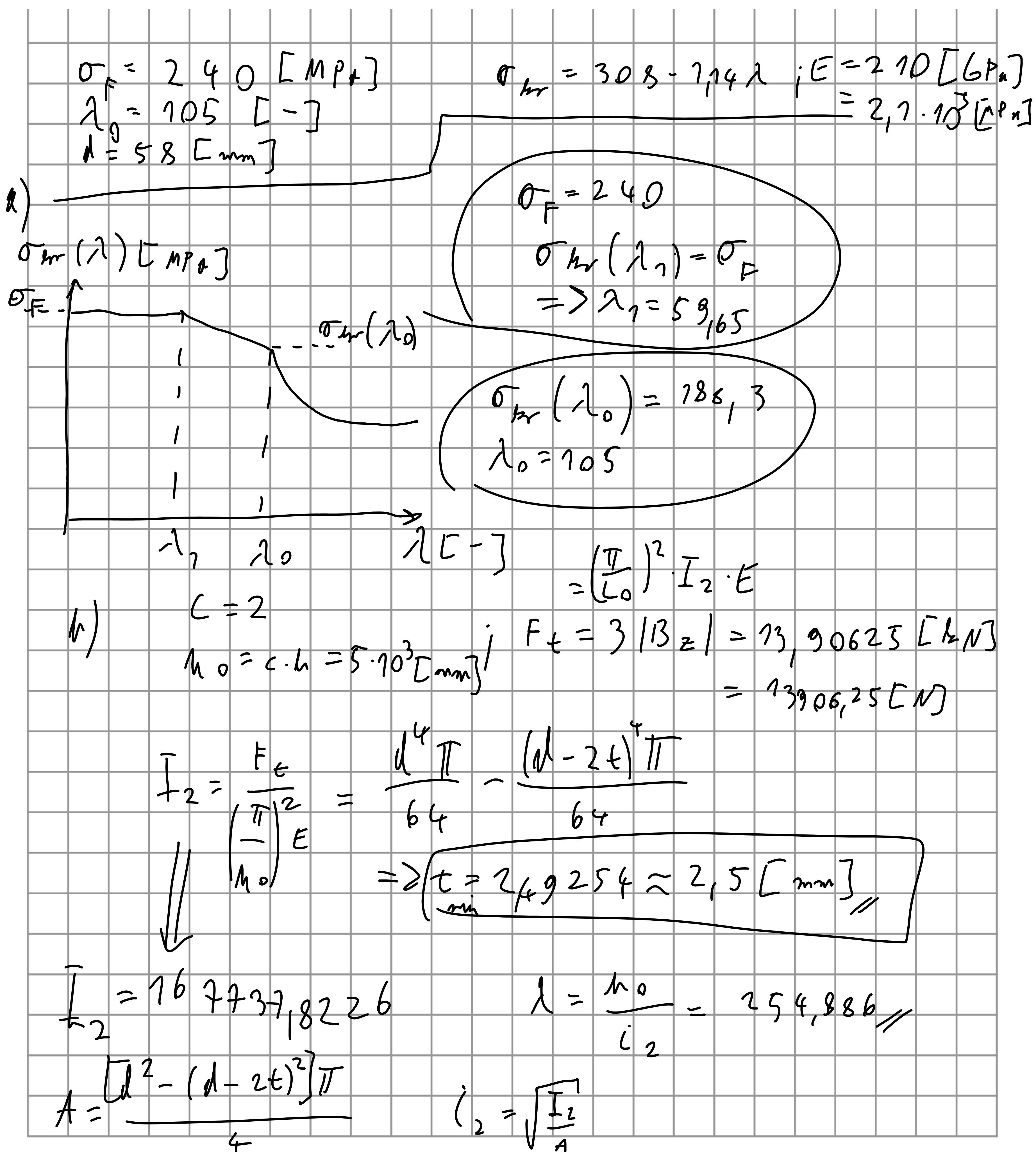
$$f_2(L) = -0,0312849$$

$$f_2(2L) = 0,000777027$$

$$f_3(3L) = 0,0266705$$

3. Méretezze a (2)-es rúdat kihajlásra:

- a) Rajzolja meg a (2)-es rúdra jellemző σ_{kr} kritikus feszültség – λ karcsúság diagramot a jellegzetes értékek feltüntetésével, ha a folyáshatár $\sigma_F = 240 \text{ MPa}$, $\lambda_0 = 105$, valamint a Tetmajer-egyenles képlete $\sigma_{kr} = 308 - 1,14\lambda \text{ MPa}$.
- b) Adja meg a t_{min} minimális falvastagságot tized mm-re kerekítve, hogy a (2)-es rúd háromszoros biztonsággal megfeleljön kihajlásra! Mekkora lesz ekkor a λ karcsúság?

4. Értékelje ki a nyúlásmérés eredményét:

- Határozza meg az ε alakváltozási tenzor mátrixát a P pontbeli x - y - z koordináta rendszerben! Adja meg a vizsgált P pontban a $\Delta V/V$ fajlagos térfogatváltozás értékét!
- A Hooke-törvény segítségével adja meg a σ feszültségi tenzor mátrixát (az x - y - z koordináta rendszerben), valamint adja meg a skalár invariánsai értékét! Ábrázolja a feszültségi állapotot feszültségi kiskockán!

1)

$$\nu = 0,3 \quad \begin{aligned} \varepsilon_u &= -5,2 \cdot 10^{-4} \\ \varepsilon_v &= -4,5 \cdot 10^{-4} \\ \varepsilon_c &= 3 \cdot 10^{-4} \\ \alpha &= 45^\circ \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \varepsilon_x &= \varepsilon_a \\ \varepsilon_z &= \varepsilon_c \end{aligned}$$

$$\varepsilon_b = \varepsilon_x \cdot \cos^2 \alpha + \varepsilon_z \cdot \sin^2 \alpha + \gamma_{xz} \sin \alpha \cdot \cos \alpha$$

$$\gamma_{xz} = \frac{\varepsilon_b - \varepsilon_x \cdot \cos^2 \alpha - \varepsilon_z \sin^2 \alpha}{\sin \alpha \cdot \cos \alpha} = \gamma_{zx}$$

$$= -6,8 \cdot 10^{-4}$$

$$\varepsilon_y = \frac{-\nu}{1-\nu} (\varepsilon_x + \varepsilon_z) = 0,42857 \cdot 10^{-5}$$

$$= 0,942857 \cdot 10^{-4}$$

$$\underline{\underline{\varepsilon}} = \begin{bmatrix} \varepsilon_x & 0 & \frac{1}{2} \gamma_{xz} \\ 0 & \varepsilon_y & 0 \\ \frac{1}{2} \gamma_{zx} & 0 & \varepsilon_z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -5,2 \cdot 10^{-4} & 0 & -3,4 \cdot 10^{-4} \\ 0 & 0,942857 \cdot 10^{-4} & 0 \\ -3,4 \cdot 10^{-4} & 0 & 3 \cdot 10^{-4} \end{bmatrix}$$

$$\underline{\underline{\epsilon}} = \frac{\Delta V}{V} = \text{tr}(\underline{\underline{\varepsilon}}) = \varepsilon_x + \varepsilon_y + \varepsilon_z = -1,257143 \cdot 10^{-4}$$

- b) A Hooke-törvény segítségével adja meg a σ feszültségi tenzor mátrixát (az $x-y-z$ koordináta rendszerben), valamint adja meg a skalár invariánsai értékét! Ábrázolja a feszültségi állapotot feszültségi kiskockán!

b)

$$\underline{\sigma} = \begin{bmatrix} \sigma_x & 0 & \tau_{xz} \\ 0 & 0 & 0 \\ \tau_{zx} & 0 & \sigma_z \end{bmatrix} = \frac{E}{1+\nu} \left(\underline{\epsilon} + \frac{\nu}{1-2\nu} \cdot \underline{\epsilon} \cdot \underline{\epsilon} \right)$$

$$\sigma_x = \frac{E}{1+\nu} \left(\epsilon_x + \frac{\nu}{1-2\nu} \cdot \epsilon_I \right) = -99,231 \text{ [MPa]},$$

$$\sigma_z = \frac{E}{1+\nu} \left(\epsilon_z + \frac{\nu}{1-2\nu} \cdot \epsilon_I \right) = 33,231 \text{ [MPa]},$$

$$\tau_{xz} = \tau_{zx} = \frac{E}{1+\nu} \cdot \frac{1}{2} \gamma_{xz} = -54,9231 \text{ [MPa]},$$

$$\underline{\sigma} = \begin{bmatrix} -99,231 & 0 & -54,9231 \\ 0 & 0 & 0 \\ -54,9231 & 0 & 33,231 \end{bmatrix} \text{ [MPa]}$$

$$\sigma_I = t_r \underline{\sigma} \geq \sigma_x + \sigma_y + \sigma_z = -66 \text{ [MPa]},$$

$$\begin{aligned} \sigma_{II} &= \sigma_x \sigma_y + \sigma_x \sigma_z + \sigma_y \sigma_z - \tau_{xy}^2 - \tau_{xz}^2 - \tau_{yz}^2 \\ &= -6314,092275 \text{ [MPa}^2] \end{aligned}$$

$$\sigma_{III} = \det \underline{\sigma} = 0$$

---

8. Határozza meg a főfeszültségeket és a főírányokat a Mohr-féle feszültségi kördiagram szerkesztésével! Adja meg a főírányok e_1, e_2, e_3 egységvektorait úgy, hogy jobbsodrású rendszert alkossanak és az e_{1x} komponens ne legyen negatív értékű! Ellenőrizze számítását, sajáterék-sajátvektor számítással!

$$\begin{aligned} \tau_{xy} = \tau_{yz} = 0 \Rightarrow \sigma_y = 0 &\Rightarrow e_2 = \begin{bmatrix} ? \\ ? \\ 0 \end{bmatrix} \\ x(\sigma_x + |\tau_{xz}|) = (-99,237; 54,9237) & \sigma_2 = 0 \text{ [MPa]} \\ y(\sigma_y + 0) = (0; 0) \\ z(\sigma_z + |\tau_{xz}|) = (33,237; 54,9237) \end{aligned}$$

$$\bar{\sigma}_K = \frac{\sigma_x + \sigma_z}{2} = -33 \text{ [MPa]}$$

$$R = \sqrt{\left(\frac{\sigma_x - \sigma_z}{2}\right)^2 + \tau_{xz}^2} = 86,04122 \text{ [MPa]}$$

$$\sigma_{1,3} = \bar{\sigma}_K \pm R = \begin{cases} 53,04122 \\ -179,04122 \end{cases} \Rightarrow \sigma_1 = 53,04122 \text{ [MPa]}$$

Mohr ↑

$$\ell_1 = \arctg \left(\frac{\sigma_1 - \sigma_x}{\tau_{xz}} \right) = 79,166^\circ$$

$$\Rightarrow e_1 = \begin{bmatrix} \cos \ell_1 \\ 0 \\ -\sin \ell_1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0,3393 \\ 0 \\ -0,9417 \end{bmatrix}$$

$$\begin{cases} e_{1x} = 0,3393 \\ e_{1z} = -0,9417 \end{cases}$$

$$\Rightarrow e_3 = e_1 \times e_2 = \begin{bmatrix} 0,9417 \\ 0 \\ 0,3393 \end{bmatrix}$$

$$\text{All: } \det(\underline{\sigma} - \lambda \cdot \underline{\mathbb{E}}) = 0$$

$$\begin{bmatrix} \sigma_x - \lambda & 0 & T_{xz} \\ 0 & -\lambda & 0 \\ T_{xz} & 0 & \sigma_z - \lambda \end{bmatrix}$$

$$= (-\lambda)[(\sigma_x - \lambda)(\sigma_z - \lambda) - T_{xz}^2] = 0$$

$$\lambda_1 = 0$$

$$\underline{\lambda_{2;3}}$$

$$(\sigma_x - \lambda)(\sigma_z - \lambda) - T_{xz}^2 = 0$$

$$\lambda_{2;3} = \begin{pmatrix} 53,04122 \\ -119,04122 \end{pmatrix}$$

$$\lambda_{1;2;3} = \sigma_{1;2;3}$$

$$\sigma - \lambda, E = 0$$

$$\begin{bmatrix} \sigma_x - \sigma_1 & 0 & \tau_{xz} \\ 0 & 0 & 0 \\ \tau_{xz} & 0 & \sigma_z - \sigma_1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \cos \varphi \\ 0 \\ \sin \varphi \end{bmatrix} = 0$$

$$(\sigma_x - \sigma_1) \cos \alpha + \tau_{xz} \sin \alpha = 0$$

$$\tau_{xz} \cos \alpha + (\sigma_z - \sigma_1) \sin \alpha = 0$$

$$(\sigma_x - \sigma_1 + \tau_{xz}) \cos \alpha + (\sigma_z - \sigma_1 + \tau_{xz}) \sin \alpha = 0$$

$$\frac{\cos \alpha}{\sin \alpha} = - \frac{\sigma_z - \sigma_1 + \tau_{xz}}{\sigma_x - \sigma_1 + \tau_{xz}}$$

$$\tan \alpha = 2,772462404$$

$$\alpha = 70,1667^\circ$$

$$\varphi = \alpha$$

6. Számítsa ki a P pontbeli feszültségi állapothoz tartozó σ_e^{Mohr} Mohr-féle, valamint a σ_e^{HMH} H.M.H.-félé egyenértékű feszültségeket! Adja meg a két elmélet $\Delta\sigma_e = \sigma_e^{\text{Mohr}} - \sigma_e^{\text{HMH}}$ abszolút eltérését!

$$\bar{\sigma}_e^{\text{Mohr}} = \bar{\sigma}_1 - \bar{\sigma}_3 = 172,08244 \text{ [MPa]}$$

$$\bar{\sigma}_e^{\text{HMH}} = \sqrt{\frac{1}{2} \left[(\bar{\sigma}_1 - \bar{\sigma}_2)^2 + (\bar{\sigma}_1 - \bar{\sigma}_3)^2 + (\bar{\sigma}_2 - \bar{\sigma}_3)^2 \right]} = 152,16377 \text{ [MPa]}$$

$$\Delta\bar{\sigma}_e = \bar{\sigma}_e^{\text{Mohr}} - \bar{\sigma}_e^{\text{HMH}} = 19,445 \text{ [MPa]}$$

7. Számítsa ki a P pontbeli u alakváltozási energiasűrűség értékét! Adja meg ennek az u_h térfogatváltozásra, és az u_d alaktorzulásra forduló részét!

$$u = u_d + u_h \Rightarrow \boxed{u_d = u - u_h = 0,0481 \text{ [J/cm}^3\text{]}}$$

$$u = \frac{1}{2} \underline{\underline{\epsilon}} : \underline{\underline{\epsilon}} = 0,04946 \text{ [J/cm}^3\text{]}$$

$$\begin{aligned} u_h &= \frac{1}{2} \underline{\underline{\epsilon}}_I : \underline{\underline{\epsilon}}_I = \frac{1}{2} \cdot 3 \cdot \frac{1}{9} \underline{\underline{\epsilon}}_I \cdot \underline{\underline{\epsilon}}_I \\ &= \frac{1}{6} \underline{\underline{\epsilon}}_I \cdot \underline{\underline{\epsilon}}_I = 1,382857 \cdot 10^{-3} \end{aligned}$$

$$\underline{\underline{\epsilon}}_I = \frac{1}{3} \underline{\underline{\epsilon}}_I E$$

$$\underline{\underline{\epsilon}}_I = \frac{1}{3} \underline{\underline{\epsilon}}_I E$$

$$\underline{\underline{\epsilon}}_I = -66$$

$$\underline{\underline{\epsilon}}_I = -1,257143 \cdot 10^{-4}$$

$$\underline{\underline{\sigma}} = \begin{bmatrix} -99,231 & 0 & -54,9231 \\ 0 & 0 & 0 \\ -54,9231 & 0 & 33,1231 \end{bmatrix}$$

$$\underline{\underline{\epsilon}} = \begin{bmatrix} -5,2 \cdot 10^{-4} & 0 & -3,4 \cdot 10^{-4} \\ 0 & 0,942857 \cdot 10^{-4} & 0 \\ -3,4 \cdot 10^{-4} & 0 & 3 \cdot 10^{-4} \end{bmatrix}$$